Přehled základních změn od 1. 1. 2013

A – Daň z přidané hodnoty

1. <u>změna sazeb</u>

S účinností od 1. 1. 2013 byly schváleny sazby daně ve výši 15% a 21%.

Původní sazby se použijí v případě:

- vyúčtování spotřeby vody, tepla, chladu, plynu, elektřiny a telekomunikačních služeb za období roku 2012 (na základě odečtu či propočtu)
- opravy základu daně a výše daně (dobropisy), vztahující se k období 2012
- opravy výše daně za dlužníky v insolvenci

2. <u>zálohy u neúčtujících plátců</u>

Nově budou přijaté zálohy zdaňovány u všech plátců, bez ohledu na to, zda vedou či nevedou účetnictví.

3. <u>daňové doklady</u>

Dochází ke zrovnoprávnění listinných a elektronických daňových dokladů. Elektronický daňový doklad je takový doklad, který je elektronicky vystaven a doručen. S elektronickým dokladem musí odběratel souhlasit, přičemž souhlas je možno udělit i „mlčky“, tedy akceptací elektronického dokladu bez protestů.

V případě použití režimu přenesení daňové povinnosti (stavební a montážní práce či dodání odpadu) je nutno na daňový doklad uvést text „**daň odvede zákazník**“.

Zjednodušený daňový doklad lze vystavit v případě, že částka k úhradě celkem (tedy včetně daně) není vyšší než 10 000,- Kč, a to bez ohledu na způsob úhrady.

Do konce lhůty pro uchovávání daňových dokladů (10 let u faktur vydaných) je nutno zajistit:

- **věrohodnost původu** – skutečnost, že je zaručena totožnost osoby poskytovatele plnění, nebo která daňový doklad oprávněně vystavila
- **neporušenost obsahu** – skutečnost, že obsah daňového dokladu, požadovaný zákonem, nebyl měněn
- **čitelnost** – skutečnost, že je možné se seznámit s obsahem daňového dokladu přímo nebo prostřednictvím technického zařízení

V případě kontroly ze strany finančního úřadu je nutno vedle daňových dokladů prokázat uskutečnění či přijetí zdanitelného plnění dále tzv. „auditní stopou“. Tedy být schopen doložit plnění např. objednávkou, smlouvou, dodacím listem, předávacím protokolem, přepravním dokladem, úhradou apod.

Podrobnosti se lze dočíst zde: Pravidla fakturace EU

4. osvobození převodu nemovitostí, úprava odpočtu

Převod staveb, bytů a nebytových prostor je osvobozen od daně po uplynutí **pěti** let – doposud to byly roky tři – od vydání kolaudačního rozhodnutí či prvního užívání stavby.

Nově se ale plátce může rozhodnout, že toto osvobození neuplatní.

Plátce (developer), který si u staveb, bytů nebo nebytových prostor oprávněně uplatnil nárok na odpočet daně, protože předpokládal, že při jejich následném převodu uplatní daň, a poté po uplynutí 5-ti leté lhůty podle § 56 bude tento převod osvobozen od daně bez nároku na odpočet daně, bude povinen původně uplatněný nárok na odpočet daně vyrovnat, i když již došlo k uplynutí obecné 5-ti leté lhůty pro uplatnění odpočtu daně.

5. zjednodušení uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti u stavebních a montážních prací

Pokud bude RPDP uplatněn dodavatelem i odběratelem, nebude uplatnění RPDP správcem daně zpochybněno, a nedojde k doměření daně nebo zamezení uplatnění odpočtu daně.

6. režim přenesení daňové povinnosti při dodání odpadu

Je možno požádat GFŘ o závazné posouzení, zda dodání určitého zboží spadá do RPDP. Poplatek za vydání posouzení je 10 tis. Kč.

Dochází k rozšíření seznamu zboží, při jehož dodání se použije RPDP, o odpad z vlny, hedvábí, bavlny, nití, zvířecích chlupů a chemických vláken.

7. registr plátců

V registru plátců DPH bude nově zveřejněno:

- číslo účtu plátce
- sdělení, zda plátce je či není nespolehlivým plátcem

Doporučujeme do konce února 2013 nahlásit správci daně všechny účty, na které jsou přijímány platby od obchodních partnerů. Vzor ohlášení:

Finančnímu úřadu pro Jihočeský kraj – územní pracoviště Strakonice

V souladu s odst. 9 přechodných ustanovení zákona č. 502/2012 Sb. oznamujeme správci daně následující čísla účtů, které budou uvedeny v registru plátců:

- *účet č. ……, vedený u ……*
- *účet č. ……, vedený u ……*

Firma XY, s.r.o.
ulice
PSČ, město
*DIČ: CZ*********

8. zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je měsíc. O čtvrtletní zdaňovací období lze požádat, pokud:

- obrat není vyšší než 10 mil. Kč / rok
- plátce není členem skupiny
- plátce není nespolehlivým plátcem

Požádat nelze v roce registrace plátce a v roce následujícím.

Čtvrtletní plátci DPH, registrovaní v roce 2011 a dříve, zůstávají automaticky i nadále čtvrtletními plátci. Čtvrtletní plátci, registrovaní v roce 2012, se mohou rozhodnout, že budou čtvrtletními plátci i nadále. Podle důvodové zprávy se takové rozhodnutí nemusí oznamovat správci daně.

9. evidence pro daňové účely

U přijatých zdanitelných plnění se eviduje i **DIČ poskytovatele**, s výjimkou zjednodušených daňových dokladů, z důvodu efektivnosti a zrychlení systému kontroly

10. nespolehlivý plátce

Je zaváděn nový institut tzv. nespolehlivého plátce, který slouží správci daně k tomu, aby v případě detekce podvodného jednání daňového subjektu, které však není samo o sobě důvodem pro zrušení registrace k DPH, mohl informaci o nespolehlivosti konkrétního plátce zveřejnit a současně aby u příjemce plnění od nespolehlivého plátce uplatnil ručení za daň. Toto opatření reflektuje dosavadní praxi, kdy správce daně má informace o tom, že daňový subjekt je zapojen do podvodného řetězce, případně nehradí svoji daňovou povinnost.

Pro získání statusu nespolehlivého plátce je zapotřebí závažně porušit povinnosti vztahující se ke správě daně z přidané hodnoty. Nejedná se tedy pouze o povinnosti vyplývající ze zákona o dani z přidané hodnoty, ale rovněž o povinnosti vyplývající z daňového řádu. Za typické povinnosti

vznikající při správě daně z přidané hodnoty lze považovat například povinnost podat daňové tvrzení, povinnost uhradit daň, povinnost součinnosti se správcem daně při daňové kontrole nebo při ověřování skutečností uvedených v daňovém tvrzení či registračních údajích.

Porušení povinností, za nějž lze získat status nespolehlivý plátce, však musí mít určitou intenzitu. Musí tedy být naplněno kritérium závažnosti. Za závažné porušení povinnosti vztahující se ke správě daně z přidané hodnoty lze považovat takové porušení zákonem stanovené povinnosti, které svou intenzitou ohrožuje veřejný zájem na řádném výběru daně z přidané hodnoty. Nelze tak sankcionovat formální porušení povinností stanovených zákonem (např. opomenutí údajů v přihlášce k registraci či daňovém přiznání), které z hlediska správy a výběru daně by nemělo prakticky žádný negativní dopad. Daný institut by měl dopadat pouze na takové porušování povinností, ve kterém lze spatřovat riziko daňových úniků. Správce daně by tak měl tento nástroj využívat v boji proti nekalým praktikám některých daňových subjektů, nikoli jako nástroj pro sankcionování běžných plátců, kteří jinak plní řádně své daňové povinnosti. Proto bude jednotlivé porušení posuzovat zejména s ohledem na osobu plátce, jeho dosavadní zkušenosti s tímto plátcem a s ohledem na to, jakou míru rizika pro veřejné rozpočty porušení dané povinnosti představuje.

Výklad pojmu nespolehlivý plátce, jakož i usměrňování výkladové praxe, bude prováděno výkladovými stanovisky Generálního finančního ředitelství (GFŘ). Tento způsob sjednocování výkladových podmínek umožňuje operativnější reakci GFŘ na poznatky praxe pokud jde o plátce, kteří by se vyhýbali zákonné povinnosti platit DPH. GFŘ bude využívat výkladové stanovisko ke sjednocování rozhodovací praxe správců daně tak, aby výklad pojmu nespolehlivý plátce byl ze strany správců daně pokud možno jednotný.

Proti rozhodnutí o nespolehlivém plátci je možno se odvolat do 15 dnů. Odvolání má odkladný účinek, který může být z vážných důvodů vyloučen.

O změnu statutu lze požádat nejdříve po roce.

Údaj o tom, zda určitý daňový subjekt je či není spolehlivým plátcem, lze získat z evidence plátců DPH. Je otázkou, zda bude na internetu zveřejněn rovněž hromadný seznam nespolehlivých plátců.

11. rozšíření případů ručení za daň

Nově odběratel ručí za daň, pokud ji dodavatel i přes výzvu a vymáhání neuhradí, pokud:

- provede úhradu na neregistrovaný účet
- je dodavatel nespolehlivým plátcem
- pokud dodavatel pohonných hmot není registrován jako distributor pohonných hmot v příslušném registru, dostupném na internetu

B – Daň z příjmů

1. solidární zvýšení daně z příjmů fyzických osob (2013 – 2015)

- ve výši 7 % z nadlimitního příjmu
- limit: 48násobek průměrné mzdy podle z.č. 589/1992 Sb. = 1 242 432 Kč/rok (103 536 Kč/měs)
- zaměstnanci – hrubý příjem, nikoliv superhrubá mzda
- podnikatelé – dílčí základ z podnikání
- součet dílčích ZD ze zaměstnání a podnikání
- solidární zvýšení (byť u jedné zálohy) -> povinnost podat DAP

2. omezení výdajových paušálů

- netýká se příjmů ze živností (80% a 60%)
- týká se příjmů:
  - z jiného podnikání (lékaři, advokáti, auditoři, daňoví poradci) 40% - max. 800 tis. Kč
  - z pronájmu 30% - mx. 600 tis. Kč
- pokud budou uplatněny paušální výdaje (všechny druhy!) a takto určený ZD bude vyšší než 50% celkového ZD -> nelze uplatnit:
  - slevu na dítě
  - slevu na manželku

3. zrušení základní slevy na dani pro pracující důchodce (2013 – 2015)

Starobní důchodci si nebudou moci v letech 2013 až 2015 uplatnit základní slevu na dani. Rozhodujícím okamžikem je skutečnost, zda je důchod pobírán k 1. lednu daného roku.

C – ostatní daňové změny

1. zvýšení daně z převodu nemovitostí o 1%

Daň z převodu nemovitostí se zvyšuje na 4%.

2. zrušení stropů na zdravotním pojištění (2013 – 2015)

Po přechodné období budou zrušeny stropy na zdravotní pojištění. Strop na sociální pojištění zůstává zachován.

D – změny v dalších oblastech

1. nová struktura finančních orgánů

Nově je zřízeno celkem 14 „krajských“ finančních úřadů. Dosavadní finanční úřady se stávají jejich územními pracovišti. Takže např. ve Strakonicích je územní pracoviště Finančního úřadu pro Jihočeský kraj.

Dochází rovněž ke změně čísel účtů, resp. jejich matrikové části:

Název krajského finančního úřadu od 1. 1. 2013	Matriková část (matrika) bankovního účtu
Finanční úřad pro hlavní město Prahu	77628031
Finanční úřad pro Středočeský kraj	77628111
Finanční úřad pro Jihočeský kraj	77627231
Finanční úřad pro Plzeňský kraj	77627311
Finanční úřad pro Karlovarský kraj	77629341
Finanční úřad pro Ústecký kraj	77621411
Finanční úřad pro Liberecký kraj	77628461
Finanční úřad pro Královehradecký kraj	77626511
Finanční úřad pro Pardubický kraj	77622561
Finanční úřad pro Kraj Vysočina	67626681
Finanční úřad pro Jihomoravský kraj	77628621
Finanční úřad pro Olomoucký kraj	47623811
Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj	77621761
Finanční úřad pro Zlínský kraj	47620661
Specializovaný finanční úřad	77620021

Předčíslí účtů se nemění, za lomítkem zůstává 0710.

Příklad: účet pro odvod DPH na Finanční úřad pro Jihočeský kraj

705 – 77627231 / 0710

2. Maximální dohodnuté doby splatnosti faktur

- Směrnice EP a Rady 2011/7/EU
- novela ObchZ (ST 771, nyní ve druhém čtení)
- mezi podnikateli – standardně 30 dní, max. 60 dní
- dodávky státu – max. 30 dní

3. Lékařské prohlídky u dohod o provedení práce a o pracovní činnosti

V parlamentu je projednávána novela zákona č. 373/2011 Sb. (ST 752, nyní ve třetím čtení), podle které zaměstnavatel vstupní lékařskou prohlídku zajistí vždy před uzavřením dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti pouze v případě, má-li být osoba ucházející se o zaměstnání zařazena k práci, která je podle zákona o ochraně veřejného zdraví prací rizikovou nebo je součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jinými právními předpisy.

Ing. Tomáš Hajdušek

Datum zpracování: 2012-12-30